

заступник директора з наукової роботи Миколаївської ОДБ ім. В. Лягіна

Бібліотека для дітей — центр пізнавальної і дозвіллєвої діяльності школярів

Найкращою рекламою для бібліотеки є її добре ім'я, і це цілком і повністю стосується Миколаївської обласної бібліотеки для дітей ім. В. Лягіна, імідж якої формувався роками, десятиліттями. Змінювалися кадри, форми роботи, але незмінним залишалося одне — професіоналізм бібліотекарів і їх творче ставлення до справи. Одним із «коників» бібліотеки було і залишається проведення яскравих, видовищних масових заходів. Багатьом поколінням читачів бібліотека запам'яталася саме численними літературними іграми і подорожами, брейн-рингами і конкурсами веселих та кмітливих, вечорами при свічах, виставами літературного театру «Сюрприз» та лялькового театру «Буратіно».

Слід підкреслити, що наші бібліотечні театри — явище неординарне і в деякій мірі унікальне. Той факт, що вони працюють в бібліотеці понад 25–30 років, багато про що говорить. До речі, ляльковий театр «Буратіно» — один з найстаріших в Україні і його досвід впроваджували і впроваджують багато знаних бібліотек. Особливість його у тому, що процес створення вистав, починаючи із написання сценаріїв, виготовлення ляльок, реквізиту, декорацій, постановки та музичного оформлення, здійснюється бібліотечними працівниками. Репертуар лялькових вистав — найрізноманітніший. Основні — це інсценізація літературних творів українських і зарубіжних авторів: В. Симоненка «Цар Плаксій і Лоскотон», В. Нестайка «В країні Сонячних Зайчиків», Е. Успенського «Вниз по волшебной реке», А. Костецького «Міні-Макс — кишеньковий Дракон, або День без батьків», В. Чеповецького «Мишеня Мисик», «Дива в країні Казок». З великим натхненням інсценізуються чудові казки улюбленої дитячої поетеси, великого друга бібліотеки Людмили

Чижової — «Казка на канікулах», «Новорічна казка», «А у нас такі новини». Значна частина вистав несе почесну місію виховання інформаційної культури школярів, знайомства з правилами користування бібліотекою, вчить поводженню з книгою. Наприклад, це вистави «Як Барвінок і Ромашка книгу рятували», «Пригоди Незнайка у бібліотеці», «Чарівник з міста Енциклопедій». На замовлення наших соціальних партнерів створені лялькові вистави з основ безпеки життєдіяльності: «Обережно! Вогонь Горинич» (правила пожежної безпеки), «По слідах тітоньки Аварії» (правила дорожнього руху), «Як стати Нехворійком». Усі ці вистави без винятку сприймаються з великим захопленням, тому що вони яскраві, видовищні, мають гарне музичне оформлення, написані з добрим гумором, спонукають глядачів до активного сприйняття, відгадування загадок, розв'язання кросвордів, участі в конкурсах тощо. Веселі й сумні, повчальні та розважальні, вони об'єднані сюжетною канвою, яка базується на інформації про улюблені дитячі книжки, про їх мудрих і талановитих авторів.

1985 рік — рік народження літературного театру «Сюрприз», який працює в бібліотеці і по сьогоднішній день. Театральні вистави мають великий успіх не тільки у школярів молодшого шкільного віку, але й у старших учнів і дорослого населення міста. І в «Сюрпризі» актори, режисери, сценаристи, бутафори, костюмери — теж працівники всіх відділів бібліотеки, які мають хист до театралізації. За ці роки було зіграно понад 350 вистав, серед яких і літературні, і науково-пізнавальні, і розважальні. Вже стала традицією щорічна презентація вистав за творами української класики: «Моя ти доле чорнобрива» (жінки в долі Т.Г. Шевченка), «Дала мати чорні брови, та не дала долі» (за романом П. Загребельного «Роксолана»), «Чи зійдеш зіркою на небі ...» (за творами І. Нечуя-Левицького).

Великою популярністю серед учнів і вчителів шкіл міста користуються вистави науково-пізнавального циклу до Дня знань. Вони, як правило, готуються заздалегідь за темою,

рекомендованою Міністерством освіти і науки України. У 2005 році бібліотекарі створили оригінальний сценарій історико-літературної подорожі «Україна — європейська держава». Цей захід став подією року і викликав неабиякий резонанс у місті. Його повторювали впродовж навчального року, бо відвідати виставу бажали школярі не тільки мікрорайону, а й усього міста. Бібліотекарі-актори театру майстерно, за допомогою різноманітних сценок і наочних засобів надали глядачам масу цікавих фактів із славетної історії України, нагадали про її вигідне географічне положення, роль у світовому співтоваристві, спонукали старшокласників не тільки задуматися, але й висловитися на тему: «Чи слід Україні вступити до Євросоюзу», які плюси і мінуси будуть від цього. Захід поклав початок новому цікавому проекту «Крок до Європи». За давньою традицією у бібліотеці щороку виставами відзначаються День Незалежності, День українського козацтва, День рідної мови, День міста.

Виховуючи правову культуру читачів, популяризуючи Основний Закон України та літературу з прав дитини, в бібліотеці підготували цілу низку масових заходів. Слід згадати виставу-фантазію «Світ врятує доброта» для учнів 2–4 класів, яка мала великий успіх, тому що дала дітям не тільки уроки доброти, людяності і милосердя, але й основи гуманітарного права — тему зовсім нову в бібліотечній практиці. У репертуарі театру чільне місце займають вистави з краснавчюї тематики. Вистава «Я люблю своє місто» так сподобалася, що актори-бібліотекарі повторили її до Дня міста і на великій сцені. На честь улюбленого і вшанованого у Миколаєві святого, покровителя нашого міста, в бібліотеці щороку проводяться вистави «Забілів снігами гай — їде святий Миколай», «А хто-хто Миколая любить» та ін. Великою подією стала презентація проекту «Миколаївщина туристична запрошує». За участю акторів театру перед очима глядачів постала історія міста від дня його заснування князем Потьомкіним і Катериною II, його визначні місця: древня Ольвія, славний Очаків, козацька Мигія, сивий Кінбурн. Вистави «Уроки Пілюлі Айболитівни», «Зі спортом — до країни Здоров'я» підготовлено в рамках комплексної програми «За здоров'ям — до бібліотеки».

Святий обов'язок бібліотеки — кваліфікована допомога школярам у засвоєнні наук за шкільною програмою та розвиток пізнавальних інтересів. Дуже сприяють цьому літературно-пізнавальні мандрівки, які знайомлять дітей з культурою, звичаями і цікавими історичними пам'ятками країн світу: «Уїк-енд в Парижі і не тільки», «Welcome to Great Britain!», «Жар-Африка — країна чудес», «Загадкова країна Ямато», «Німеччиною — з казками й легендами». З метою популяризації літератури з природознавства та екології створено вистави «Таємниці живого світу», «Земля уваги потребує», «Не загуби краси земної». А на замовлення наших соціальних партнерів — Державної податкової адміністрації — написано сценарій вистави «Казка про податки», з якою актори театру виступають не лише перед школярами міста, а й області. На прохання Приватбанку було підготовлено театралізовану презентацію книги Ю. Лігуна «В банку як в танку», сценарій якої використовують викладачі економіки у своїй роботі в школі. Мета всіх дозвіллевих заходів — закріплення знань, отриманих на уроках, популяризація науково-пізнавальної літератури та розширення пізнавальних інтересів школярів. У театрі щороку до ювілеїв відомих дитячих письменників бібліотекарі разом з читачами готують чудові вистави за їх творами.

З особливим піднесенням у бібліотеці створювалася вистава «Нам 85, або Казковий ювілей в країні для дітей», адже цей ювілейний захід відбувався на честь відкриття Тижня дитячої книги на сцені міського Палацу творчості учнів. За сценарієм домовичок Кузя, який живе в бібліотеці всі 85 років, запрошував героїв улюблених дитячих книг — позитивних і негативних — на бал до Королеви книги з нагоди ювілею бібліотеки. Вдало доповнили майстерну гру акторів концертні номери творчих колективів «Дивертисмент», «Каприз», «Юність Прибужжя», «Джерельце».

У справжній центр дозвіллевої діяльності школярів перетворюється бібліотека в дні літніх канікул. За давньою традицією до канікул готується пізнавально-розважальна програма для дітей, які відпочивають у пришкільних літніх таборах. За узгодженим графіком ці заходи відвідують діти з усіх таборів міста. У 2006 році крім вищезгаданої ювілейної вистави дітям було запропоновано екологічну подорож «Про сестрицю — голубу водицю», конкурс «Леді і джентльмени» (правила етикету), виставу «Веселі пригоди Киці-Муриці», музичну гру «Вас вітає Камертончик».

Перетворенню бібліотеки в центр духовного спілкування і взаєморозуміння сприяють клуби та читачькі об'єднання за інтересами, яких у нас п'ять: «Чомусик», «Жар-птиця», народознавчий «Світлиця», літературно-музична вітальня, літературна студія «Секрет». Це не клуби-одноденки, усі

вони мають свою цікаву, не схожу на інші історію. Однією з причин інтересу до наших клубів є потреба дітей у живому спілкуванні, обміні новинами, думками, оцінками.

Щороку вдосконалюється рекламна діяльність бібліотеки, а саме: готуються і видаються пам'ятки, буклети, афіші, візитки з інформацією про роботу бібліотеки, її структурні підрозділи та читацькі об'єднання, які відзначаються актуальністю, доцільністю, професіоналізмом, яскравим оформленням. Формуванню позитивної громадської думки про бібліотеку сприяють і численні масові акції, фестивалі, конкурси. З огляду на вищезгадане, можна сміливо говорити про те, що життя у бібліотеці вирує, її імідж та популярність постійно зростають.

